

MUZEJNÍ NOVINY

Městské muzeum a TIC Rtně v Podkrkonoší

zdarma

č. 2/2022

Úvod

Vážení čtenáři,

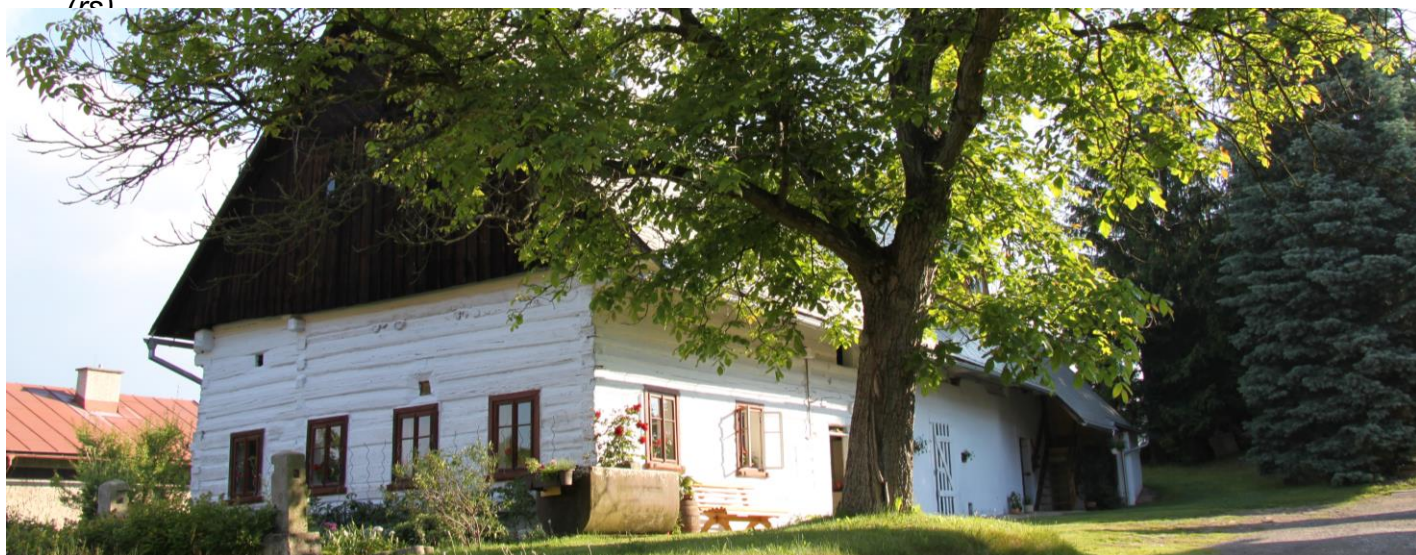
máme květen a do rukou se vám dostává druhé číslo muzejních novin. I tentokrát jsme se snažili, abyste v nich našli zajímavé články z historie našeho města. Nově jsou noviny obohaceny o turistické informace a tipy, a tak doufáme, že po nich sáhnou nejenom obyvatelé Rtně v Podkrkonoší, ale také turisté, kteří do našeho města zavítají.

Krásné letní čtení vám přeje redaktor

Richard Švanda

Vlastivědné vycházky

Od června do září mohou zájemci vyrazit na vlastivědné vycházky, které město Rtně v Podkrkonoší pořádá. A na jaké se můžete těšit? V sobotu 25. 6. 2022 provede historik Richard Švanda zájemce „Po architektonických zajímavostech Rtně v Podkrkonoší“. Na vycházce se dozvíte o zajímavých stavbách ve Rtni v Podkrkonoší, o jejich architektonických zvláštностech a architektech, kteří tyto stavby realizovali. Doba trvání: 2 hodiny; délka 4,5 km. V neděli 24. 7. 2022 se vypravíme „Za starými rtyňskými živnostmi“. V neděli 21. 8. 2022 bude následovat „Literární vycházka“, na které si připomeneme místa známá z děl Boženy Němcové, Aloise Jiráska a bratří Čapků. V sobotu 17. 9. 2022 zakončíme cyklus vycházek procházkou „Za rtyňskými pověstmi“. Vycházky začínají vždy u Městského muzea ve Rtni v Podkrkonoší v 9.00 hod. Vstupné je dobrovolné.

Městské muzeum a turistické informační centrum Rtně v Podkrkonoší, Kostecká 141, 542 33 Rtně v Podkrkonoší /
www.muzeumrtyne.cz / e-mail: muzeum@mestortyne.cz / tel. 602 123 990

S ponocným po Rtyni

Kdy potkáte ponocného ve Rtyni?

2. 7. 2022

30. 7. 2022

20. 8. 2022

Vždy od 21 hodin u Městského muzea ve Rtyni v Podkrkonoší. Počet míst není omezen a není potřeba dělat rezervaci. Ponocný vychází za jakéhokoli počasí.

Tradice ozbrojených strážců nočního klidu v českých zemích sahá hluboko do středověku. Patřili mezi ně hlásní a ponocní. Hlásného bychom mohli spatřit většinou na kostelní nebo hradní věži, odkud měl ohlašovat vpád nepřátel, vypuknutí ohně apod. Často vykonával také povolání zvoníka. Hlavní strážní funkce hlásných zůstávala po staletí nezměněna, přesto se v pozdějším období projevovala ve výkonu jejich povolání druhá a podstatná funkce – pěvecká a hudební. Hlásný vytruboval vždy každou celou hodinu, ve dne i v noci. Troubení hlásného na věži přežívalo v ojedinělých případech až do 20. století.

Jestliže hlásní sloužili k ochraně měst, větší obce a vsi měli svého ponocného. A zatímco ve městech se jednalo o profesionály, na vesnicích vykonávali strážní funkce především sousedé, kteří se postupně střídali. Podobně jako hlásný spojoval také ponocný ve své osobě funkci strážní a pěvecko-hudebnickou. K jeho typickým atributům patřila lucerna a halapartna. Zbraň samotná však nebyla jedinou podmínkou, s níž ponocný vystupoval jako autorita. Tou druhou byla hlavně jeho fyzická kondice. Proto se ponocní často rekrutovali z řad vysloužilých vojáků, kteří museli být natolik zdatní, aby se dokázali vypořádat s narušiteli nočního klidu.

Na rozdíl od hlásného, který dohlížel na klid ve městě z výšky, musel ponocný vykonávat obhlídku pěšky. František Jan Vavák, milčický rychtář a písmák, popsal ve svých pamětech z roku 1780 povinnosti ponocného tak, že musel „jednou za noc kolem ves okolo stodol a zahrad obejít ... každou hodinu na pěti místech troubiti...“

Pochůzky ponocného městem a jeho zpěv patří mezi historické tradice také na Kladském pomezí. Poslední ponocní tu vycházeli zvečera do ulic ještě počátkem 20. století. Dnes se s nimi můžete setkat např. v Domažlicích a dalších městech. Jejich zpěv je však již jen turistickou atrakcí. S ponocným se letos můžete setkat také ve Rtyni v Podkrkonoší.

(rs)

Ze starých novin a kronik

V okolí Úpice a Červeného Kostelce existovala v roce 1892 spiritistická společnost s názvem „Bratři a sestry od stolu Páně“, jejíž členové se scházeli po večerech v příbytcích jednotlivých členů a vyvolávali tu pomocí média duchy zemřelých. Dlouho vše šlo v ustálených kolejích, když se mezi spiritisty objevilo zvláště vnímavé médium v osobě 32letého tkalce Jana Kubečka z Police nad Metují, který využil svého daru slova a brzy již řídil schůze společnosti. Úcta ke Kubečkovi pokračovala, až dostoupila svého vrcholu, když Kubeček poblíž Rtyně v lese odkryl studánku se zázračnou vodou, jež uzdravila dlouho nemocnou ženu železničního hlídače Brože. Tento „zázrak“ vyvolal široko daleko veliké pozdvižení, kterého Kubeček dovedl výborně využít.

Pořádal ke studánce procesí, konal zde pobožnosti, a když pozemek, kde uzdravující voda prýštila ze země, zakoupil, vyzdobil okolí studánky obrazy svátých a snažil se zbožný lid zneužít k vymámení peněz. To se mu vcelku snadno podařilo, a když měl půdu připravenou, rozhlásil, že se mu zjevila Panna Maria a vyslovila přání, aby u zázračné studánky postavil kapli k její cti a chvále.

Lid přijal myšlenku za svou, hned byla vyhlášena sbírka a v krátké době bylo vybráno 500 zl. Kubeček s těmito penězi zažádal o povolení ke stavbě kaple, ale byl hejtmanstvím v Trutnově odmítnut z toho důvodu, že spiritisté nejsou uznaným náboženským společenstvím, a tudíž veřejný svatostánek mít nemohou. S rozhodnutím se však Kubeček nesmířil a hned při první nejbližší schůzi vyzval přítomné, aby uspořádali další sbírku peněz, za něž by se Kubeček rozjel za úřady do Prahy a Vídně, aby si vymohl stavbu kapličky. Všichni slepě uposlechli. Kubeček však nikam nejezdil a za vybrané peníze se zatím bavil po hostincích v okolí. Vždy když se vrátil, našel si nějakou výmluvu, proč povolení ke stavbě ještě

nebylo vydáno, nabádal k vytrvalosti a požadoval další sumy peněz na cestovní výlohy. Jednoho večera pak prohlásil, že vše je již zařízeno, ale že bude ještě potřeba 500 zl. na udržování kaple.

Bylo až neuvěřitelné, co prohnáný podvodník na svých obětech vylákal. Chudí manželé Kábrtovi, kteří sami sobě sousta nedopřáli, odvedli Kubečkovi celkem 1200 zl., Brožovi více než 500 zl., Rosovi prodali chalupu, krávy, kozu i šatstvo v domnění, že tak činí pro slávu Boží, a odvedli tak Kubečkovi celkem 1420 zl. Ale i jiní v naději, že obdrží peníze zpět, poskytovali značné příspěvky, takže Kubeček vylákal celkem asi 4000 zl. Konečně, když se jeho sliby nenaplnily a podvedeným došla trpělivost, prodal Kubeček svoji chalupu ve Rtyni a zakoupil si jinou na Vysokově u Náchoda. Ale podvod se donesl četnictvu a „prorok“ byl zatčen.

Průběhem vyšetřování vyšly i jiné pěkné kousky o Kubečkovi najevo, takže státní zastupitelstvo v Hradci Králové ho za trojnásobný podvod zažalovalo. Svědků k přelíčení dorazilo čtrnáct a všichni shodně svědčili proti němu. Pro rodiny Antonína Kábrty, Josefa Rosu a Josefa Brože již bylo pozdě. „Apoštolská“ činnost Jana Kubečka pro ně zůstala jen smutnou vzpomínkou. Soud odsoudil nepravého proroka do těžkého žaláře na 7 roků zostřeného každý měsíc postem. Tak smutně skončila stavba kaple ve Rtyni. Kéž z tohoto křiklavého případu vezme si lid náš poučení a nevěří každému švindlíři.

Obrana víry: časopis věnovaný zájmům katolickým. Praha: Petr Kopál, 05.12.1892, č. 8, s. 346-347.

(rs)

Rtyňská zvonice tu stojí již 430 let

Rtyňská zvonice je unikátní stavbou, která ve Rtyni v Podkrkonoší stojí již 430 let. Co však z ní unikát činí? Je to především samotná konstrukce. Dosud se nepodařilo nikde v České republice ani ve střední Evropě najít jí podobnou. Přestože od stavby uplynula již čtyři staletí, dosud nevíme, kdo zvonici vystavěl. Je tu jistý předpoklad, že by se mohlo jednat o tři sta tesařů, kteří v roce 1592 pobývali v Trutnově. Tuto informaci podává Hüttlova kronika. Jiné soudobé zprávy ale chybí. Velkou neznámou byla i doba samotné výstavby zvonice. Soudilo se, že stavba proběhla již v polovině 16. století, neboť zvon zvaný Poledník byl odlit roku 1545. Teprve dendrochronologický průzkum provedený Botanickým ústavem Akademie věd ČR odhalil, že trámy použité na stavbu byly pokáceny v době vegetačního klidu mezi podzimem 1591 a jarem 1592. Protože dřevo muselo být použito na stavbu většinou nedlouho od pokácení, soudíme, že stavba zvonice se uskutečnila mezi léty 1592 až 1594.

Ve zvonovém patře se do dnešních dnů zachovaly tři zvony. Ten nejstarší pochází z roku 1471 a tradice říká, že byl odlit na památku českého krále Jiřího z Poděbrad. Místní mu však říkají Mračník, neboť jeho hlas měl odhánět bouřková mračna. Druhý zvon, již zmíněný Poledník, byl druhým zvonom zavěšeným do zvonového patra. Poslední zvon je nejhonosnější a nejtěžší. Říká se mu zvon „Slavnostní“ a byl ulit ve zvonařské dílně v Náchodě roku 1644. Na jeho plášti dodnes najdeme jména největších rtyňských donátorů, kteří přispěli na jeho výrobu. Unikátem těchto zvonů je nejenom to, že zázrakem přežily obě světové války ve 20. století, ale také to, že dodnes je možné jejich hlas slyšet při různých příležitostech.

Zvonice je pro veřejnost otevřená od května do října společně s Městským muzeem ve Rtyni v Podkrkonoší.

Výročí rtyňských rodáků v roce 2022

V minulém čísle jsme si připomněli osobnosti, které by v tomto roce oslavili svá životní jubilea. V tomto čísle vzpomene další z nich.

Jan Balatka se sice narodil 30. října 1896 v Šonově u Broumova, ale závěr jeho života je spojen se Rtní v Podkrkonoší. Po vyhlášení války narukoval do rakousko-uherské armády. Po zajetí 19. 6. 1917 v Rumunsku se přihlásil 1. listopadu 1917 v Žitomíru do čsl. legií. Do vlasti se vrátil na konci roku 1919. Později pracoval jako poštovní montér. V době nacistické okupace se zapojil do odboje v rámci sokolské skupiny S 21 B. Nešťastnou se pro něho stala událost z 11. dubna 1942. Jan Balatka právě poslouchal pravidelné zahraniční zprávy, které vysílal po telefonu svým spoluzaměstnancům na poštu. Nedopatřením byla při střídání zaměstnanců Balatkova telefonní linka propojena s telefonem úpického Němce Wilhelma Stehra. Ten nemlčel a celou záležitost ohlásil místnímu vedení NSDAP v Úpici. Spoluzaměstnanci Balatku ihned informovali, co se stalo, a ten proto okamžitě zajel na kole za vlivným nacistou Hansem Högem požádat ho, aby záležitost nějak urovnal. Ten mu však nevyhověl a naopak pohrozil, že celou věc oznámí gestapu. Po těchto slovech Balatka zpanikařil a rozhodl se, že uteče z domova. Pak se skrýval u různých lidí v Červeném Kostelci a posléze přebýval v lese nedaleko Úpice, kde se mu nejčastějším útočištěm stala chaloupka zvaná „Barchovna“. Když asi za sedm týdnů, již po atentátu na Heydricha, konali Němci další obvyklé prohlídky, při kterých pátrali po nehlášených osobách, byla jeho skrýš objevena. Situace byla vyhnána do krajnosti: Balatkova žena a dcera byly uvězněny na gestapu v Hradci Králové (později byly zase propuštěny), na Balatkovo dopadení byla vypsána odměna 20 000 K a naopak za jeho přechovávání stanoven dle stanného práva trest smrti pro celou rodinu.

Jan Balatka na soudobé fotografii a pomníček v místě, kde si vzal život (Foto: Muzeum Rtně)

Naskytla se však naděje v podobě odjezdu za prací do Říše. Jenže odjezd se neustále protahoval a Balatka čekání na další transport nevydržel. Nervově se zhroutil a 15. června 1942 se v lese Krákorka u Červeného Kostelce oběsil.

Zdroj: Švanda, Richard: Encyklopedie osobností Červeného Kostelce. Červený Kostelec 2019.

Václav Balcar se narodil ve Rtyni v roce 1892. Již před narukováním do rakouské armády na začátku 1. světové války se věnoval fotografování. V únoru 1915 padl na ruské frontě do zajetí, o necelé tři roky později vstoupil do československých legií a až do svého zranění bojoval v okolí města Samary. Koncem roku 1918 byli zranění legionáři převáženi sanitními vlaky do Vladivostoku, odkud v dubnu 1919 vypluli do Ameriky.

Od odjezdu z Omsku Václav Balcar celou cestu dlouhou více než 30 000 kilometrů, během níž překročili hranice 26 zemí, dokumentoval. Nafotil na 500 snímků, které nebyly nikdy publikovány (kromě několika v časopise Český svět v roce 1919). Avšak členové rodiny Václava Balcara o jejich existenci věděli. Jak velký poklad skleněné negativy, uložené v jeho domě v Opavě skutečně ukrývají, se ukázalo až později. Vznikly první skeny, jež daly znovu vyniknout snímkům pořízeným v roce 1919.

Václav Balcar zemřel v Opavě v roce 1970, a protože žil tichým a nenápadným životem a neměl ambice své fotografie publikovat a vystavovat, jeho sousedé by dnes jistě byli překvapeni jeho románovým životním osudem. „Svým objektivem napsal fascinující fotografický román bez jediné věty fabulace,“ zmínil sociolog a pedagog Slezské univerzity v Opavě Mgr. Jiří Siostrzonek, který příběh Václava Balcara podrobně zpracoval v knize, v níž vychází také na 150 Balcarových snímků. Výstava jeho fotografií pak procestovala celý svět a dostala se rovněž do jeho rodné Rtyně v Podkrkonoší, kde ji mohli návštěvníci spatřit v roce 2014. Vernisáže se tehdy zúčastnil Ing. Vladimír Balcar, vnuk Václava Balcara. Kniha s Balcarovými fotografiemi je v prodeji na Městském úřadě Rtyně v Podkrkonoší.

Zdroj: VLČEK, Michal: Ojedinelá výstava fotografií legionáře Václava Balcara, dostupné na www.rtyne.cz.

Příběhy muzejních předmětů

Formanský opasek Josefa Hejny

Dobrý člověk, povídka otištěná v Poslu z Prahy na rok 1858, je příběhem rtyňského rychtáře Antonína Hejny, jenž za svého mládí jezdil jako forman s bohatým nákladem několika vozů do Vídně. Němcová ho poznala jako dítě, když přijížděl každoročně po sv. Antonínu do Ratibořic pro ovčí vlnu. Posléze se s ním častokrát potkala v Červeném Kostelci a později ve Vídni. Hejnu vylčila velmi živě a jeho osudy doplněné o smyšlenou milostnou historii popsala v postavě pantáty Hájků.

Antonín Hejna se narodil ve Rtyni v č. 44 dne 17. ledna 1795. Patřil mu statek č. 125. Zemřel 11. února 1844. Podle Němcové byl hejna muž hrubého vzrůstu, vyholený, s černým šátkem na krku. V létě chodil v modré kazajce, v zimě v černých podvlékačkách s lesklými knoflíčky a balil se do bílého kožichu. Josef Hejna pokračoval v rodinné živnosti.

Formani na dlouhé cesty nosili tmavý kabátec, vysoké kožené shrnovací boty, kožené nebo plstěné kalhoty, kovaný opasek, modrou svrchní halenu proti prachu, plstěný klobouk, dýmku a bič.

V muzeu uložený formanský pásek Josefa Hejny je vyroben z kůže a doplněn kovovými součástmi. Formanské pásky sloužily jeho majiteli k úschově peněz, neboť venkovské krčmy a hostince, v nichž se často zastavovali k odpočinku, byly místem, kde se scházely i osoby s bohatým trestním rejstříkem. Forman si tak musel své pracně vydělané peníze bedlivě hlídat.

Použitý text je z knihy Václava Tilleho Božena Němcová (1938).

Muzejní abeceda

Vážení čtenáři,

Druhý díl naší muzejní abecedy budeme věnovat exponátům z naší sbírky, které začínají na písmeno **K**.

Klenák – Klenák z portálu štoly Xaver s vytesaným vročením 1826 je poslední zachráněný zbytek portálu tzv. Horní štoly Xaver ve Starém Sedloňově. Štola byla založena roku 1826 a dokončena v roce 1827, kdy dosáhla délky 85 metrů. Sloužila k dopravě uhlí a k odvodnění dobývek Xaverské jámy na dolové míře Albrecht. Jméno štola dostala po hornickém patronu sv. Františku Xaverském. Svému účelu štola přestala sloužit ve 40. letech 19. století. Klenák Horní štoly Xaver je svým vročením nejstarší datovaný exponát muzea.

Kroj – Podkrkonoší má kroj tzv. podhorského typu, který je typický spíše svou všedností a malou zdobností. Charakteristické jsou pro něj běžné ručně tkané látky, hlavně kanafasy. Ženy nosily volné kabátky „flandy“ z kretonu, plátna, barchetu, v zimě krátké zateplené špencry. Muži nosili plátěné, cajkové i soukenné kazajky a kalhoty, vysoké boty, čepice. Sváteční kroje žen z počátku 19. století jsou typické bílou výšivkou.

Podkrkonošské zlaté a stříbrné dracounové čepce jsou unikátní. Zdejší hory jsou proslulé jako naleziště drahokamů, mezi něž patřily i české granáty. Selky zde nebyly tak bohaté, aby je nosily v celých náhrdelnících, a tak si je našívaly jen po jednotlivých kamíncích.

Kahan – Hornické svítidlo pro použití v dolech; existovalo několik druhů. Nejstarší typ důlní lampy byl zpočátku kahanec, ve kterém hořel knot namočený v oleji, později byly vyvinuty lampy karbidové. Pro větší bezpečnost se začaly používat benzínové bezpečnostní lampy s uzavřeným plamenem, tzv. věterky, které se také používaly k indikaci výskytu metanu. Na počátku 20. století byl zaveden elektrický přenosný kahan a následně v 60. letech elektrické osobní svítidlo s upevněním svítící žárovky na přílbu.

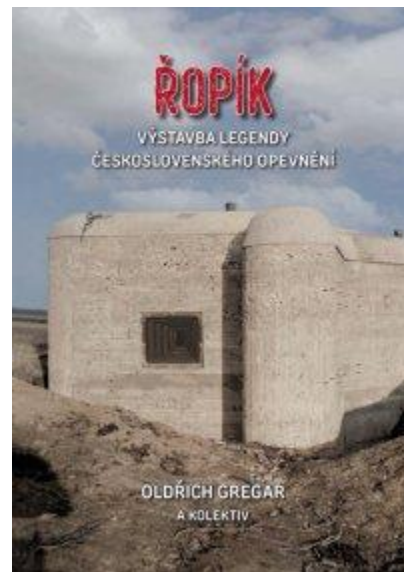
(Pokračování příště; rs)

Knižní novinky z našeho regionu

Gregar Oldřich, Čermák Ladislav, Lakosil Jan, Svoboda Tomáš: Řopík – výstavba legendy československého opevnění

Řopíky. V roce 1938 představovaly symbol odhodlanosti k obraně republiky před rozpínavostí nacistického Německa a staly se současně němými svědky potupného ústupu čs. armády z obranných pozic po Mnichovské dohodě... Více než devět tisíc objektů lehkého opevnění vybetonovaných v letech 1937-38 byste dnes našli na území pěti evropských států a dodnes po právu přitahují pozornost amatérských nadšenců i laiků. Za vznikem tohoto pozoruhodného díla stáli nejen vojenští stratégové předválečné čs. armády, ale především tisíce obyčejných dělníků, kteří budovali jednotlivé objekty často ve velmi náročných podmínkách pohraničních hor. Knihu doplňují desítky výkresů a velké množství unikátních dobových fotografií.

Vlastivědný sborník kraje Aloise Jiráska, Boženy Němcové a bratří Čapků RODNÝM KRAJEM č. 64

V prodeji (červen 2022) je vlastivědný sborník Rodným krajem č. 64. V novém čísle se dočtete např. o vývoji astronomie na Kladském pomezí, o sirkařství, vojácích z prusko-rakouské války 1866, o mostě v Šibeniční rokli u Žernova a mnoho dalšího.

Sborník si můžete zakoupit ve vybraných informačních centrech Kladského pomezí, v pokladně Městského úřadu Rtně v Podkrkonoší a v Městském muzeu Rtně v Podkrkonoší.

Toulky náhodskou minulostí s Lydií Bašteckou

Sborník formátu A5 má celkem 416 stránek. Přispělo do něj 33 autorů svými 34 články s bohatými obrazovými přílohami za jednotlivými statěmi. Ve sborníku naleznete celkem 101 černobílých obrázků, 4 barevné, 17 faksimilií dokumentů a 12 plánek. Redaktor J. Čáp promyšleně text rozčlenil do dvou oddílů. Tuto novou regionální publikaci s příběhy z náhodské historie, které sepsala zesnulá emeritní ředitelka Státního okresního archivu v Náchodě Mgr. Lydia Baštecká, vydalo město Náchod a zakoupíte ji v Městském informačním centru v Náchodě na Masarykově náměstí za 350 Kč.

Rozhovor

Marcela Fraňková | emeritní ředitelka knihovny

Emeritní ředitelka knihovny Břetislava Kafky v Červeném Kostelci PhDr. Marcela Fraňková žije ve Rtyni v Podkrkonoší. Kultuře se věnovala po celý život nejen ve městě, kde žije, ale takřka dvacet let excelentně řídila červenokosteleckou knihovnu a redigovala vlastivědný sborník Rodným krajem.

Richard Švanda (RS): Vzpomínáte si na své profesní začátky ve Rtyni v Podkrkonoší?

Marcela Fraňková (MF): Díky za otázku i možnost povídat si o kultuře. Určitě si vzpomínám. Byla to nezapomenutelná mise. Ale nebyly to moje profesní začátky. Měla jsem za sebou už řadu let praxe – nejprve rok a půl v administrativě ZPA, n. p. Trutnov v oddělení zásobování, kam jsem nastoupila po maturitě na ekonomické škole a potom devět let v Klubu pracujících v Trutnově, který jako výkonné kulturní zařízení organizovalo jak amatérskou, tak profesionální kulturu v okresním městě. Získala jsem tam neocenitelné zkušenosti. Po několika výměnách ředitelů bylo zařízení svěřeno do rukou Ing. Hetflejše, který dokázal z několika budov vytvořit vskutku síť kulturních stánků, které byly svým prostředím i náplní opravdu na vysoké úrovni. Práce byla náročná, ale nadšením, se kterým jsme tehdy chodili do práce (já jsem dojížděla až ze Rtyně v P.), bylo úžasné.

Do Rtyně jsem se dostala až po skončení druhé mateřské dovolené, kdy jsem studovala vysokou školu (UK Praha) a dokončovali jsme rodinný domek. Ale tato práce už se nejevila tak radostná. Kulturní klub bylo třeba profesionalizovat, neboť fungoval na ryze amatérské úrovni pod záštitou odborové organizace Východočeských uhelných dolů. I když doly byly přejícím zřizovatelem, prostředím pro kulturní programy nebylo ideální. Něco už dobře fungovalo, hlavně festivaly hornických dechových orchestrů se svými monstrokonzerty v amfiteátru Na Rychtě. Bylo ale potřeba zmodernizovat sál U Mikšů, kde se dosud topilo v kamnech. Zkrátka práce bylo dost a úžasná podpora od lidí, kteří snahu zlepšit úroveň kultury ve Rtyni viděli. Nebyli ovšem všichni takoví. Přestože se povedla jak rekonstrukce sálu, tak i budování přírodního areálu, nedařilo se vyjít vstříc všem, kteří nechtěli přijmout pravidla profesionálního kulturního zařízení.

Proto jsem poté, co jsem dostala nabídku nastoupit do funkce ve státní správě v Trutnově, ze Rtyně odešla.

RS: Jak jste se dostala do červenokostelecké knihovny?

MF: Jak jsem už zmínila, nastoupila jsem na Okresní úřad (tehdy ještě půl roku ONV) v Trutnově již jako dostudovaná s titulem PhDr. A měla jsem mít na starost všechny knihovny v okrese. Ale došlo ke změně a byla jsem pověřena jiným úkolem – místo knihoven to byly památky. Dala jsem se tedy do práce, hlavně bylo potřeba seznámit se s velkým množstvím informací o památkách a péči o ně.

A také zákony – památkový, správní řád, tiskový zákon a všechny kulturu upravující. Takže opět studium – tři roky na Fakultě architektury ČVUT Praha a několikrát Institut státní správy v Benešově. Po roce mi byl svěřen celý referát kultury se všemi agendami. Tuto zajímavou práci jsem vykonávala třináct let, téměř do ukončení činnosti okresních úřadů. V této době jsem se přihlásila do konkurzu na ředitele Městské knihovny v Červeném Kostelci, byla jsem vybraná, jmenovaná a knihovnictví se mi stalo na devatenáct let prací, kterou jsem milovala. Proto jsem si ho užívala ještě sedm let po dosažení důchodového věku.

RS: Co během svého působení v knihovně považujete za největší úspěch?

MF: Budova knihovny, do které jsem nastoupila, nebyla v dobrém technickém stavu, to jsem se snažila zlepšit. A nejen to, ale chtěla jsem, aby budova, která má zajímavý historický kontext, byla dále zajímavá i po architektonické stránce; to znamená, aby se zachovaly prvky, které ji zdobily, a to jak v interiéru, tak i navenek. A také, aby jí zůstala „duše“. Chvilku to trvalo, bylo s tím hodně práce, ale došlo k zásadnímu zlepšení. Za zásadní považuji úpravu nevyužitě obrovské půdy, která jako multifunkční centrum slouží občanům pro vzdělávací a kulturní programy a také jako zázemí pro vlastivědnou činnost. Jsem vděčná městu, že tuto akci v roce 2011 realizovalo. Velkou měrou jsem měla podporu spolupracovníků a Vlastivědného spolku. Veliké díky všem těmto vzácným lidem. Za podstatné považuji i přejmenování knihovny, ke kterému došlo později, u příležitosti 125. výročí narození Břetislava Kafky. Věřím, že v multifunkčním centru, kde se přejmenování konalo, bude mít Břetislav Kafka i v budoucnu své čestné místo, neboť jde o mimořádnou osobnost, která v Červeném Kostelci zanechala velké hmotné kulturní bohatství a přispěla svým dílem i ke studiu lidské duše, která byla v dobách socialismu záměrně opomíjená a možno říci i vědomě potlačovaná. Propojení knihovny a lidské duše je naprosto organické a jsem přesvědčená, že knihovny by měly být pro občany v první řadě „duchovním přístavem“, kde se budou cítit příjemně a bezpečně v každém věku.

Děkuji za rozhovor.

Plánované akce u nás a v okolí

21. 5. 2022: Muzejní noc

Městské muzeum Rtyně
v Podkrkonoší
začátek v 18:00 hod.

Vraťte se s námi do minulosti
s rychtářem Nývltem. Během
muzejní noci na vás čekají
soutěže, kostýmovaná
prohlídka a doprovodná
výstava.

Vstup zdarma.

28. 5. 2022: 56. ROČNÍK KOLETOVA RTYNĚ

Přírodní amfiteátr, Rtyně
v Podkrkonoší

Začátek v 9:00 hod./hlavní
koncert v 14:00 hod.

Již 56. ročník hudebního
festivalu Koletova Rtyně se
letos zúčastní Mladý
týnišťský big band, Varhan
Orchestrovič Bauer, Aneta
Langerová a samozřejmě
Koletova hornická hudba.

Předprodej vstupenek online
na mksck.cz. Více informací
na www.koletovka.cz.

18. 6. 2022: Den města

Po celý den si budete moci
prohlédnout stánky
rtyňských spolků, zhlédnout
dřevořezbářské umění,
ukázky výcviku dravců a
mnoho dalšího. V kině
uvidíte historické fotografie
a navečer proběhne letní
kino v přírodním amfiteátru.

Vstup zdarma.

**Místo konání bude
upřesněno.**

Muzejní čtvrtletník vydává Město Rtyně v Podkrkonoší, Hronovská 431, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší,
IČO: 00278238. Povolení MK ČR E 24310.

Odpovědný redaktor: Bc. Richard Švanda (rs).

Muzejní čtvrtletník je k dostání zdarma na Městském úřadě ve Rtyni v Podkrkonoší, na pokladně rtyňského muzea
(v době letní tur. sezóny), v Městské knihovně Rtyně v Podkrkonoší a ve vybraných informačních centrech Kladského
pomezí. Změna programu uvedených akcí vyhrazena – pro aktuální informace vždy sledujte webové stránky a facebook
města Rtyně v Podkrkonoší a muzea.

Příští číslo vyjde v září 2022.

Městské muzeum a turistické informační centrum Rtyně v Podkrkonoší, Kostecká 141, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší /
www.muzeumrtyne.cz / e-mail: muzeum@mestortyne.cz / tel. 602 123 990